

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Wykład wydziałowy: Humanistyka a kryzysy współczesności		8.0.15069	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Teorii Literatury i Krytyki Artystycznej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Lingwistyka stosowana	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Skandynawistyka	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia polska	specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia romańska i iberystyka	moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Logopedia	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Maciej Michalski, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		30 godzin - udział w wykładach;	
Sposób realizacji zajęć		20 godzin - przygotowanie do zaliczenia.	
zajęcia on-line		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Liczba godzin			
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- obowiązkowy - fakultatywny (do wyboru)		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Wykład konwersatoryjny - Wykład problemowy - Wykład z prezentacją multimedialną		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		zaliczenie ustne	
		Podstawowe kryteria oceny	

Zaliczenie ustne - rozmowa na temat wybranego przez studenta zagadnienia związanego z problematyką wykładów - 100%.

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt uczenia się	zaliczenie ustne	czynny udział w zajęciach
	Wiedza	
K_W01	+	
K_W02	+	
K_W03	+	
K_W04	+	
K_W08	+	
	Umiejętności	
K_U01	+	+
K_U03	+	+
	Kompetencje społeczne	
K_K01	+	+
K_K03	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Wybór wykładu.

B. Wymagania wstępne

Brak.

Cele kształcenia

Celem zajęć jest omówienie najważniejszych kryzysów współczesnego świata w kontekście głównych tendencji (zwrotów) pojawiających się we współczesnej myśli humanistycznej (ze szczególnym uwzględnieniem literaturoznawstwa).

Treści programowe

Rola humanistyki we współczesnym świecie. Zwroty współczesnej humanistyki (m.in. narracyjny, etyczno-polityczny, kulturowy, doświadczeniowy, afektywny, posthumanistyczny, pamięciowy, przestrzenny, performatywny, ikoniczny i in.) Współczesna refleksja m.in. nad podmiotowością, tożsamością, poznaniem, przeszłością, pamięcią, wspólnotami, edukacją, uniwersytem. Współczesne kryzysy: poznawczy (m.in. rola mediów i nauki, błędy myślenia), wspólnotowy (m.in. wojny, w tym wojny kulturowe, polityka tożsamości, stan demokracji), środowiskowy (klimatyczny, ekologiczny). Polska perspektywa wobec kryzysów współczesności. Pandemia COVID-19 i jej konsekwencje.

Wykaz literatury

Współczesna humanistyka - ujęcia przekrojowe:

A. Burzyńska, M.P. Markowski, Teorie literatury XX wieku. Podręcznik. Kraków 2006.
 Kulturowa teoria literatury, red. M.P. Markowski, R. Nycz, Kraków 2006.
 Kulturowa teoria literatury 2, red. T. Walas, R. Nycz, Kraków 2012.
 M.P. Markowski, Polityka wrażliwości. Wprowadzenie do humanistyki, Kraków 2013.
 Nowa humanistyka. Zajmowanie pozycji, negocjowanie autonomii, pod red. P. Czaplińskiego, R. Nycza i in., Warszawa 2017.
 Po humanizmie. Od technokrytyki do animal studies, red. Z. Ładyga i J. Włodarczyk, Gdańsk 2015.

Problemy współczesności m.in.:

Z. Bauman, Retrotopia Jak rządzi nami przeszłość? Przeł. K. Lebek, Warszawa 2018.
 E. Bendyk, W Polsce, czyli wszędzie. Rzecz o upadku i przyszłości świata, Warszawa 2020.
 Byung-Chul Han, Społeczeństwo zmęczenia i inne eseje, przeł. R. Pokrywka, Warszawa 2022.
 N. Ferguson, Fatum. Polityka i katastrofy współczesnego świata, przeł. W. Tyszka, Kraków 2022.
 J.S. Foer, Klimat to my. Ratowanie planety zaczyna się przy śniadaniu, przeł. A. Wojtasik, Warszawa 2020.
 H.U. Gumbrecht, Po roku 1845. Latencja jako źródło współczesności, przeł. A. Paszkowska, Warszawa 2015.
 Y.N. Harari, 21 lekcji na XXI wiek, przeł. M. Romanek, Kraków 2018.
 R.D. Kaplan, Tragizm polityki naszych czasów. Strach, fatum i brzemień władzy, przeł. M. Głatki, Warszawa 2023
 I. Krastew, Nadeszło jutro. Jak pandemia zmienia Europę, przeł. M. Sutowski, Warszawa 2020.
 P. Pomerantsev, To nie jest propaganda. Przygody na wojnie z rzeczywistością, przeł. A. Paszkowska, Warszawa 2020.
 V. Smil, Liczby nie kłamią. 71 rzeczy, które trzeba wiedzieć o świecie, przeł. M. Strąkow, Kraków 2022.

Diagnozy, konceptualizacje, propozycje rozwiązań (perspektywa polska) m.in.:

- I. Iwasiów, Odmrażanie. Literatura w potrzebie, Szczecin 2020.
 A. Leder, Prześlona rewolucja. Ćwiczenie z logiki historycznej, Warszawa 2014.
 A. Leszczyński, Ludowa historia Polski. Historia wyzysku i oporu. Mitologia panowania, Warszawa 2020.
 M.P. Markowski, Wojny nowoczesnych plemion, Kraków 2019.
 T.S. Markiewka, Nic się nie działo. Historia życia mojej babki, Wołowiec 2022.
 M. Napiórkowski, Turbopatriotyzm, Wołowiec 2019.
 K. Pobłocki, Chamstwo, Wołowiec 2021.
 A. Sikora, Wolność, równość, przemoc. Czego nie chcemy sobie powiedzieć, Kraków 2019.

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W08
 K_U01, K_U03
 K_K01, K_K03

Wiedza

K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W08

Student:

- posiada pogłębioną wiedzę o powiązaniach literaturoznawstwa z innymi obszarami humanistyki oraz wybranymi obszarami nauk społecznych, w szczególności kulturoznawstwem, naukami o sztuce, filozofią, historią, psychologią, socjologią oraz jest świadom podstawowych problemów i możliwości badawczych wynikających z powiązania tych obszarów (K_W01);
- ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę ogólną dotyczącą literaturoznawstwa i metodologii badań literackich (K_W02);
- zna teoretyczne założenia współczesnych badań literaturoznawczych i ich historię (K_W03);
- ma wiedzę umożliwiającą prowadzenie specjalistycznych badań w zakresie literaturoznawstwa (K_W04);
- rozpoznaje w najnowszych tekstach literackich oraz innych tekstach kultury odbicie reguł ekonomicznych, prawnych i gospodarczych, rządzących współczesnym światem (K_W08).

Umiejętności

K_U01, K_U03

Student:

- posiada pogłębione umiejętności badawcze z zakresu literaturoznawstwa, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie literaturoznawstwa (K_U01);
- potrafi organizować i kierować zespołowymi badaniami literaturoznawczymi (K_U03).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01, K_K03

Student:

- potrafi weryfikować przyswajane treści literaturoznawczych oraz docenia wartość posiadanej wiedzy w rozwiązywaniu różnorodnych problemów (K_K01);
- systematycznie uczestniczy w międzynarodowym życiu kulturalnym a zwłaszcza literackim, interesuje się aktualnymi wydarzeniami kulturalnymi i potrafi zachęcać innych do kontaktów z kulturą i kreuje przestrzeń humanistyczną zgodnie z zasadami gospodarności (K_K03).

Kontakt

maciej.michalski@ug.edu.pl